

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ДАВНЬОГРЕЦЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)»

Компонента освітньої програми – обов'язкова (6 кредитів)

Освітньо-професійна програма	«Богослов'я»
Спеціальність	041 Богослов'я
Галузь знань	04 «Богослов'я»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	ЧАКАЛ ІНЕСА СТЕПАНІВНА, к.філол. н., доцент кафедри румунської та класичної філології ЗАГАЙСЬКА ГАЛИНА МИХАЙЛІВНА, к.філол. н., доцент кафедри румунської та класичної філології http://philology.chnu.edu.ua/?page_id=225
Контактний тел.	+380372-58-48-34
E-mail:	i.chakal@chnu.edu.ua g.zagaiska@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=5910
Консультації	вівторок з 14.30 до 16.00

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Український духовний етос сформований на трьох основних підвалинах Східного християнства – Св. Письмі, Писаннях Отців і Літургії. Щоб ці скарби були безпосередньо доступні фахівцям в їх автентичній суті, необхідно вивчати класичні мови, якими була написана основоположна християнська література. Курс давньогрецької мови (койне) передбачає: оволодіння уміннями читання, письма, засвоєння студентами нормативної граматики, навички граматичного аналізу, розуміння і переклад адаптованих та оригінальних текстів Нового Завіту, творів патристичної літератури, культуру філологічного аналізу, засвоєння богословської термінології, вивчення молитов, опанування біблеїзмів, тропарів, лексики, використання їх у Літургіях, ознайомлення з європейськими культурними цінностями.

Мета курсу: Сформувати знання про давньогрецьку мову (койне) як одну з найнеобхідніших для вивчення індоєвропейських мов, що сприяє оволодінню духовною скарбницею Європи, ознайомленню з оригінальними джерелами (текстами Нового Завіту та патристичною літературою), а також покращує вивчення іноземних мов (германських, романських) загалом і української мови (наявність великої кількості лексики давньогрецького походження), зокрема, розширює науковий кругозір студентів.

Мета курсу полягає не лише у безпосередньому накопичуванні знань, а

й у формуванні навиків самостійно ці знання шукати і вміло користуватися ними в практичній професійній діяльності.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1. ФОНЕТИКА ДАВНЬОГРЕЦЬКОЇ МОВИ. МОРФОЛОГІЯ ДАВНЬОГРЕЦЬКОЇ МОВИ (ЧАСТИНА I)	
Тема 1	Екскурс у історію давньогрецької мови.
Тема 2	Грецький алфавіт. Правила вимови і наголошення.
Тема 3	Дієслово (Verbum, ΡΗΜΑ). Теперішній час активного стану (Praesens activi).
Тема 4	Іменник (Nomen Substantivum, ΟΝΟΜΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΝ). Перша відміна іменників.
Тема 5	Друга відміна іменників.
Тема 6	Прикметник (Nomen Adiectivum, ΟΝΟΜΑ ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΝ).
Тема 7	Теперішній час медіального і пасивного станів (Praesens medii et passivi).
Тема 8	Минулий час недоконаного виду (Imperfectum).
Тема 9	Прийменник (Praepositio, ΠΡΟΘΕΣΙΣ).
Тема 10	Систематизація та узагальнення. Модульна контрольна робота №1.
МОДУЛЬ 2. МОРФОЛОГІЯ ДАВНЬОГРЕЦЬКОЇ МОВИ. ЧАСТИНА II	
Тема 11	Минулий час недоконаного виду медіального і пасивного станів (Imperfectum medii et passivi).
Тема 12	Іменники та прикметники III відміни (основи на сонанти, губні та гортанні, основи на зубні, основи на -vt, -vθ, -кт).
Тема 13	Майбутній час (Futurum).
Тема 14	Аорист (Aoristus).
Тема 15	Іменники та прикметники III відміни (з різними основами). Особливості відмінювання деяких іменників III відміни (substantiva anomala).
Тема 16	Дієприкметники активного стану (Participia activi).
Тема 17	Прикметник. Прислівник. Ступені порівняння.
Тема 18	Числівник (Numerale, ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΝ).
Тема 19	Займенник (Pronomen, ΑΝΤΩΝΥΜΙΑ).
Тема 20	Coniunctivus et Optativus у койне.
Тема 21	Контраговані дієслова (Verba contracta).
Тема 22	Систематизація та узагальнення. Модульна контрольна робота №2
МОДУЛЬ 3. МОРФОЛОГІЯ ДАВНЬОГРЕЦЬКОЇ МОВИ (ЧАСТИНА III). СИНТАКСИС ДАВНЬОГРЕЦЬКОЇ МОВИ	
Тема 23	Дієслово (Verbum) (ПРОДОВЖЕННЯ). Сильні часи. Аорист другий активного стану (Aoristus II activi) Аорист другий медіального стану (Aoristus II medii) Аорист другий пасивного стану (Aoristus II passivi) Майбутній час другий пасивного стану (Futurum II passivi).

Тема 24	Минулий і давноминулий часи результативного виду (Perfectum et Plusquamperfectum).
Тема 25	Неправильні дієслова.
Тема 26	Синтаксис. Прямі та непрямі відмінки.
Тема 27	Синтаксичні конструкції.
Тема 28	Складні речення.
Тема 29	Систематизація та узагальнення. Модульна контрольна робота №1.
МОДУЛЬ 4. НОВИЙ ЗАВІТ	
Тема 30	Тема 1. КАТА ΜΑΡΚΟΝ. Євангеліє від Марка 1:1-34.
Тема 31	Тема 2. КАТА ΜΑΡΚΟΝ. Євангеліє від Марка 1:35-2:28.
Тема 32	Тема 3. КАΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ. Євангеліє від Івана 1:1-34.
Тема 33	Тема 4. ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ. Євангеліє від Івана 1:35-2:12.
Тема 34	Тема 5. ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ. Євангеліє від Івана 2:13-3:21.
Тема 35	Тема 6. ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ. Євангеліє від Івана 3:22-4:42.
Тема 36	Тема 7. ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ. Євангеліє від Івана 4:43-5:30.
Тема 37	Тема 8. ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ. Євангеліє від Івана 5:31-6:21.
Тема 38	Тема 9. Модульна контрольна робота № 2.

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Під час викладання курсу «Давньогрецька мова (за професійним спрямуванням)» застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, методи пояснення, інструктаж, бесіда, навчальна дискусія, метод проблемного викладення, репродуктивний метод, перекладно-граматичний метод, практичні заняття із застосуванням перевірок та проведенням короткотермінових контрольних робіт, поточне тестування, усне опитування. Навчання відбувається в очній формі.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: відвідування практичних занять та робота на них, виконання практичних завдань, ІНДЗ (у рамках самостійної роботи студента), тестування, диктанти, вивчення напам'ять молитов, біблеїзмів, тропарів, богословської термінології і лексики, переклад оригінальних і адаптованих текстів з давньогрецької мови на українську і навпаки.

Підсумковий контроль – залік (IV семестр) та іспит (V семестр).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivets-koho-natsionalnoho-universytetu.pdf>
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwb/polozhennia-chnu-pro-plahi-at-2023plusdodatky-31102023.pdf>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Бойко Н., Миронова В. Українсько-давньогрецько-латинський словник. 2-е вид., доп. К.: Видавничо-поліграфічний центр „Київський університет”, 2012. 271 с.
<http://www.pinax.com.ua/wp-content/uploads/2018/12/Українсько-давньогрецько-латинський-словник.pdf>
2. Головач У., Шепель Г. Грецька мова: койне елліністично-римського періоду. Львів: Видавництво Українського Католицького Університету, 2011. 492 с.
3. Звонська-Денисюк Л.Л. Грецька мова Нового Завіту: Підручник для Духовних навчальних закладів. К.: Українське Біблійне Товариство, 2000. 288 с.
<https://drive.google.com/file/d/0B-Cupk0rGFrma3hNdUJQWi1STDQ/view?resourcekey=0-wYkU5t6sF5etrAo9eYPUZw>
4. Енциклопедичний словник класичних мов / Звонська Л.Л., Корольова Н.В., Лазер-Паньків О.В. та ін.; За ред. Звонської Л.Л. – 2-ге вид. випр. і допов. К.: ВПЦ «Київський університет», 2017. 552 с.
https://shron1.chtyvo.org.ua/Zvonska_Lesia/Entsyklopedychnyi_slovyk_klasykh_mov.pdf
5. Оліщук Р., Чакал І. Давньогрецько-латинсько-український молитвослов : навч.-метод. посіб. для сам. роботи студентів-богословів. Чернівці : Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. 72 с.
https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/10382/%d0%9c%d0%9e%d0%9b%d0%98%d0%a2%d0%92%d0%9e%d0%a1%d0%9b%d0%9e%d0%92%20%d0%9c%d0%b0%d0%ba%d0%b5%d1%82_07-06-24.pdf?sequence=1&isAllowed=y
6. Светнам Д. Вступ до грецької мови Нового Завіту: Морфологія. Львів, 1995. 400 с.
7. Светнам Д. Вступ до грецької мови Нового Завіту: Морфологія. Частина 2. Списки, парадигми, реєстри, тематичний показник. Львів, 2001. 200 с.
8. Decker J. Rodney. Reading Koine Greek: An Introduction and Integrated Workbook. Michigan: Baker Academic, 2014. 704 p.

http://cdn.bakerpublishinggroup.com/processed/book-resources/files/Excerpt_9780801039287.pdf?1416669625

9. Nestle-Aland Novum Testamentum Graece et Latine. Deutsche Bibelgesellschaft, 1999. 890 p.
<https://verbodivino.es/hojear/4858/novum-testamentum-graece-et-latine.pdf>

Детальна інформація щодо вивчення курсу «Давньогрецька мова (за професійним спрямуванням)» висвітлена у робочій програмі навчальної дисципліни

<https://drive.google.com/file/d/1pFqJvCgddgF6CexBug48rnuJ0d7t-Q98/view?usp=sharing>